

Mézeskalács

64. évfolyam • 2016. március • Ára 50 dinár

Köszöntő

El tudnád képzelni a világot oroszlánok vagy zsiráfok nélkül? Elég szomorú lenne, ha nem léteznének többé, ugye? Sajnos ezeket az állatokat, úgy, mint sok másikat is, veszély fenyegeti. A koboldmaki, a vörös farkas, az óriásteknős, a jávai orrszarvú, a folyami delfin csak néhány a legveszélyeztetettebb állatfajok közül, amelyek a felelőtlen emberi viselkedés, a vadászat vagy élőhelyük elvesztése miatt a kihalás szélére kerültek. Bizony régen olyan állatok is léteztek, amelyekről ma már nem is tudunk, mert eltűntek a Földről.

Az állatok kihalását nagy mértékben a környezetszennyezés is okozza, hiszen a természetbe, folyókba, tengerekbe kerülő mérgező anyagok megölhetik őket, az erdőirtások miatt pedig sokan élőhely nélkül maradnak.

Március 21-én van az erdők, 22-én pedig a vizek világnapja. A világnap célja az, hogy felhívja a figyelmünket arra, milyen fontos vigyáznunk a környezetünkre, hiszen a fák oxigént termelnek, tiszta víz nélkül pedig nincs élet sem.

Ugye te sem dobálsz szét a szemetet, nem bántod az állatokat, és vigyázol a fákra, növényekre? Igyekezz úgy viselkedni, hogy ne tegyél kárt a természetben, hiszen mindannyiunknak nagy szükségünk van rá.

Vidám, örömteli húsvétot kívánok!

Kriszti

Rajzpályázat:

Áprilisra:

- A világűrben jártam
- Tavaszköszöntő

Májusra:

- Édesanyám
- Énekes madarak

Szárnybontogató:

- Mesék, versek

Fedőlap: Somogyi Dóra, 4. osztály, Jovan Mikic iskola, Szabadka

CIP – A készülő
kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára,
Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányza

A Mézeskalács megjelenését támogatta:

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

MÉZESKALÁCS – a legkisebbek irodalmi és foglalkoztató folyóirata ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■

■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító (laptulajdonos): **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■

■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője:

Nagy Magdolna ■ A Mézeskalácsot szerkeszti: **Botza Gyarmati Krisztina** ■ Lektor: **Viktor Rajnai Anita** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■ ☎ 021/475-400-8 ■ Leveleket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad,**

Vojvode Mišića 1. ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldünk vissza

■ www.jopajitas.com, e-mail: jopajitas.szerk@magyarszo.com ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya.

Tel/fax: 021/557-304 ■ e-mail (csak laprendelési ügyekben): plasmam@magyarszo.com

■ Nyomtatja: Magyar Szó Kft. – FORUM Nyomda, Újvidék, felelős vezető: **Berta Zoltán** igazgató ■

■ Honlap-megjelenítés: www.tippnet.rs ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Kalapáti Oszkár, 4. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Március

Déli szellők, fújjatok csak,
játsszatok a hajamon.
Olvassz havat, melengető
márciusi szép napom.

Fagyos folyó megáradjon,
vessen bimbót minden ág.
Sebb a somfa gyenge szirma,
mint a szürke jégvirág.

Március van, március van.
Ember s állat érzi már,
dong a kaptár, szárnyat rezget
százezernyi kismadár...

Szécsi Margit

Népszokások

Március 18. – Sándor-nap:

Az első meleget hozó szent napja.
„Sándor, József, Benedek, zsákban hozza a meleget.”

Március 19. – József-nap:

A második meleget hozó szent, Jézus nevelőapjának napja.

A hagyomány szerint ezen a napon szólalnak meg először a madarak, mert Szent József kiosztotta nekik a sípot.

Ekkor érkeznek meg a fecskék is: „Fecskét látok, szeplőt hányok!”

Ilyekor várták vissza a gólyákat is, amelyek tollazatának tisztaságából jósltak. A hiedelem szerint ha tiszta fehér a tolluk színe, akkor szűk lesz az esztendő, ha viszont koszos volt, akkor bő termésre számíthattak.

Március 21. – Benedek-nap:

Ez a nap a tavasz első napja, és a napéj-egyenlőség idejének napja is egyben.

Ha Sándor, József és Benedek napján szűk a nap, akkor hosszú, meleg nyár várható, ha nem szűk, akkor hosszú, lucskos ősz lesz.

Március 25. – Gyümölcsoltó Boldogasszony napja

Fecskelhajtó napnak is nevezik, mert a jó idő ekkorra hazahajtja a vándormadarakat.

Ha ezen a napon megszólalnak a békák, akkor még 40 napig hideg lesz.

Húsvét

A kereszténység egyik legnagyobb ünnepe, emellett a tavasz köszöntésével, az élet megújulásával is szorosan összefonódik. Mozdó ünnep, időpontja március 22-e és

április 25-e közötti vasárnapra esik. Legismertebb jelképe a tojás. A negyvennapos böjt után sonkát, tojást, kalácsot esznek az emberek. A csibe, a bárány, a kacska az újjászületést jelképezi, a nyúl valószínűleg a termékenység szimbóluma.

Húsvéthétfő a locsolkodás napja. Régen a kút vizével, vödörből locsolták a legények a lányokat (vagy a pataokban mosdatták meg őket), akik kézzel festett hímes tojásokat adtak ajándékba, majd tánc és multság vette kezdetét.

Népi locsolóversek

Kinyílt az aranyeső
Én voltam ma a legelső,
aki kora reggel
locsolkodni kelt fel.
Minden szöke, barna lány,
Mint a piros tulipán,
Virulva-viruljon,
Rózsapermet hulljon.
Íme, itt a kölni
Szabad-e locsolni?

*

Kinyílt az ibolya húsvét hajnalára,
Csepegjél, rózsavíz, erre a kislányra.
Rózsavíztól, majd meglátod, szép és
ügyes leszel.

Ugye, kislány, a zsebembe piros tojást
teszel?

*

Rózsa, rózsa, szép virágszál,
Szálló szélben hajladozzál,
Napsütésben nyiladozzál,
Meglocsollak, illatozzál!

*

Ákom-bákom, berkenye;
Szagos húsvét reggele.
Leöntjük a virágot,
Visszük már a kalácsot.

Dúdoló

Bidres-bodros bárány

Kodály Zoltán

Bid-res bod-ros bá-rány, Sza-lag van a lá-bán, A nya-ká-ban
Úgy sé-tál a bá-rány, Mint egy kis ki-rály-lány, Ké-nyes-ke-dő
csen-gő, Ve-zet-ge-ti Ger-gő. Ger-gő sem ak-kár-ki, Ó meg a
faj-ta, Új ru-ha van raj-ta.
ki-rály-fi, kin-cse ki-rály-sá-ga, Ki-csi bá-rány-ká-ja.

Bidres-bodros bárány, szalag van a lábán.
A nyakában csengő, vezetgeti Gergő.
Úgy sétál a bárány, mint egy kis királylány.
Kényeskedő fajta: új ruha van rajta.
Gergő se akarja! Ő meg a királyfi,
S kincse, királysága: kicsi báránycsaja.

Szólásmagyarázat

Okos, mint a tavalyi kos. – Semmi esze sincs, nagyon ostoba.
Báránybőrbe bújt farkas. – Alattomos, megbízhatatlan emberekre szokták mondani.

Ártatlan, mint a ma született bárány. – Teljesen ártatlan, hiszékeny.

Birkatürelme van. – Nagyon békés természetű.

Alig bújt ki a tojásból. – Még nagyon fiatal; nincsen tapasztalata valamihez.

Mintha tojásokon járna. – Nagyon óvatosan, vigyázva jár, lépked.

Úgy bánik vele, mit a hímes tojással. – Nagyon gyengéden, tapintatosan bánik valakivel vagy valamivel.

Úgy hasonlít valakihez, mint egyik tojás a másikhoz. – Feltűnően hasonlít valakihez.

Cinegenaptár – Március

Elszállt Picinyke cinke a mezőre.

Mert a cinke otthon van mindenütt, csak egy-két bokrot találjon legalább, ott már el-tengődik.

A mezőn, egy bokrosban, szürke foglyok laktak, szép mezei foglyok, és csokoládészínű patkót viseltek a mellükön. Egész csapat tanyázott itt, magvakat kapirgáltak ki a hó alól.

– Hol lehet itt aludni? – kérdezte tőlük Picinyke.

– Tedd azt, amit mi – tanácsolták a foglyok. – Nézz csak ide!

Szárnyra kaptak, és röptükben, nagy lendülettel, zsupsz! – bele a hóba. Könnyű porhó volt, összeborult fölöttük, betakarta őket. Fö-lülről nem láthatta meg őket senki-semmi, a földön pedig, a hó alatt, jó meleg volt.

„Ezt már nem! – gondolta Picinyke. – Nem cinkéknek való ez! Inkább keressék magamnak valami alkalmas szállást.”

Talált a bokrok között egy eldobott lyukas kosarat, az alá húzódott, el is aludt.

Jól tette!

Verőfényes nap volt. Megolvadt a hó te-teje, kásás lett. Éjjel aztán betört a kemény fagy.

Fö-lébredt reggel Picinyke, várta a foglyokat – ugyan hol lehetnek? Nyomukat se látta. Ott, ahol tegnap a hó alá fúrták magukat, kemény jégréteg csillogott.

Akkor értette meg csak Picinyke, milyen bajba kerültek a foglyok: ott ülnek most a jég-kéreg alatt, mint valami börtönben, nem tudnak kitörni alóla. Mind egy szálíg ott vesznek! Hogy segítsen rajtuk? Nem olyan nép a cinegenép, hogy cserbenhagyja a bajba jutottat!

Leszállt a jégkéregre, erős, hegyes csőrével kopácsolni kezdte. Át is törte hamarosan a jéget, jókora lyukat vagdosott rajta. Kinyitotta

a börtönajtót a foglyok előtt. Nem győzték dicsérni, hálálkodni neki. Hordták neki a sok magot, azt se tudták, hogyan keressék kedvét.

– Maradj velünk! – kérelték. – Ne költözz el innen!

Picinyke hát maradt. A nap pedig mind tündöklőbb lett, mind melegebb. Olvadt, olvadozott a hó a mezőn. Olyan kevés maradt már, olyan vékony lett, hogy a foglyok nem tudtak alája bújni. A bokrosba költöztek hálni, Picinyke kosara alá.

Egyszer aztán a dombok oldalán elő-barnult a föld. Hogy megörültek neki valamennyien!

Három nap se telt belé, ott üldögéltek a barna földtisztásokon a fehér csőrű, fekete vetési varjak. No, végre! Isten hozta őket!

Méltóságosan lépkednek, csillog tömött tolluk, csőrükkel a földet turkálják: kukacokat, álcákat húzkodnak ki belőle. Nem sokkal utánuk ott termettek a pacsirták meg a seregélyek is. Csak úgy zengett hangjuktól a mező.

Picinyke is rázendített széles jókedvében: – Nyitnikék! Nyitni, nyitni! Itt a tavasz, itt, itt, itt!

Ezzel a kis énekkel szállt vissza az Öreg Verébhez. Az így tanította:

– Ezt a hónapot márciusnak hívják. Megérkeztek a vetési varjak: ez már az igazi tavasz jele. A tavasz a mezőn kezdődik. Most pedig röpjél el a folyópartra!

Bianki meséje, átdolgozta Rab Zsuzsa

Muzslai Ágnes, 2. osztály, Bácsföldvár

Három füles

Három kis nyúl ül a réten.
Mesebeli faluszélen.
Előttük egy halom tojás,
Húsvét táján ez így szokás.

Festék is van jócskán, bőven,
Fut az ecset tekergően.
Tojáson a színes csíkok
Olyan, mint a fürge gyíkok.

Nyúlapó is megjön közbe,
Leül köztük ott a földre.
Nagy bajusztát simogatja,
Tojásokat válogatja.

Szebb az egyik, mint a másik,
Nincsen köztük, mely hibázik.
Ügyes ez a három füles,
Nem lesz a tál sehol üres.

Jut is bőven minden házba,
Locsolóknak tarisznyába.
Kinek nem jut, fusson ide,
Nyúlapó tesz a zsebibe.

Lőrinc Pál

A virágba borult város

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy magas fallal körülvett, szürke város, csupa acél és beton. Nem volt ebben a városban egyetlen fa, egyetlen szál virág, de még egy árva fűszál sem, ami megtörte volna az örök szürkeséget – csak gyáarak, égig nyúló kéményekkel, füstös kocsmák, és lakótelepek, cipősdoboz méretű, zsúfolt lakásokkal, ahol elnyűtt cipőkhöz hasonló, nyúlótt ábrázatú, boldogtalan emberek éltek.

A város urai, három vénségesen vén, nagyszakállú aggastyán, egy szürke vasbetonkopolában laktak a mértani pontossággal megszerkesztett sugárutak metszéspontjában, s vénségük ellenére hatalmas erővel bírtak. Fanyűvőnek hívták az egyiket, Vasgyúrónak a bátyját, s a három közül a legvénebbet Hegyhengergetőnek. Ők emelték a kapuk nélküli, magas fallal körülvett, szürke várost, de hogy milyen régen, arra már senki nem emlékezett. Fanyűvő letarolt körülötte minden erdőt, eltiport minden szál virágot, és gonoszul izzó tekintetével hamuvá perzselt az utolsó fűszálát is. Vasgyúró ölszámra tépte ki a meggyötört föld zsigereit, és egyre mélyebb bányákat fúrt, onnan hordta fel a vasat, amelyből a város szörnyű csontvázát összegyúrta. Hegyhengergető büszke, kék hegycsúcsokat morzsolta porrá, abból formált durva betontestet a gyáraknak, kocsmáknak és lakótelepeknek, és abból húzta a város köré az áthatolhatatlan falat, amelyen egyetlen kapu sem nyílt a külvilágba.

Hogy honnan jöttek, és miért emelték a várost, senki nem tudta, de nem is volt szabad erről beszélni. Annyi biztos csak, hogy ahol egyetlen fűszál felütötte a fejét, Fanyűvő menten ott termett fekete füstöt lehelő vaslova hátán, és eltiporta; Vasgyúró folyton újra- és újraformálta az utcákat, kocsmákat és lakótelepeket; Hegyhengergető pedig csak fűtötte a gyáarakat, amelyeknek a kéményei szürke port okádtak, mint egy ezerfejű sárkány, homályba burkolták az eget, és megbetegítették az embereket.

Élt ebben a szomorú városban egy kisfiú, aki éppen olyan volt, mint a többiek, csak a szeme

volt egy árnyalatnyival élénkebb, mint a társaságé. Egyik nap, miközben az utcákon kószált, egy pörgő juharmagot pillantott meg a levegőben. A magocska, amelyhez hasonlót még soha nem látott, éppen a lába előtt ért földet. A kisfiú gondolkodás nélkül lehajolt érte, és zsebre vágta.

Abban a pillanatban nagy nyikorgás és dübörgés közepette előtte termett Fanyűvő, fekete füstöt fújtató, roppant vaslova hátán, és mennydörgő hangon rákiáltott.

– Nem láttál valami furcsát errefelé, kölyök? De vigyázz, mert ha hazugságon kaplak, azonnal bevetlek egy gyár kazánjába, és rögvest hamuvá porladsz!

A kisfiú szívét összeszorította a félelem, és már-már azon volt, hogy odaadja a magot a város félelmetes urának, amikor az megmelegedett a zsebében, s a melegségtől bátorságot öntött el.

Szólni nem szólt, csak megrázta lehajtott fejét, s a következő pillanatban nagy nyikorgás, dübörgés és fújtatás közepette Fanyűvő már tovább is lovagolt, és eltűnt a következő utcasarok mögött.

A kisfiú pedig, akinek szinte égette az oldalát a meleg magocska, hazaszaladt vele a kicsiny lakásukba, felrohant a lépcsőkön, és elrejtette egy fiók mélyére. A szüleinek sem szólt semmit, amikor hazaértek, mert tudta, nyomban elvennék tőle, s vagy átadnák a város urainak, vagy maguk pusztítanák el félelmükben.

Éjjel aztán, amikor a város ablakai elsötétültek, és az emberek álomba merültek, a kisfiú csendben felkelt ágyából, és kihúzta a fiókot. A magocska halványzölden derengett a sötétben, és ahogy a tenyerébe vette, hirtelen szárba szökent. Piros bimbó nőtt rajta, s nem kellett egy röpké perc, vörös szirmok bomlottak ki a szeme előtt. A szirmok közül egy hófehér bőrű, szénfekete hajú, zöld ruhába öltözött, aprócska leány emelkedett ki.

A fiú soha nem látott még ennyi színt, és ilyen szép leányt, tündérről meg aztán végképp nem hallott, így hát csak állt megbabonázva. A leány helyvörös cseresznyeszemet varázsolt elő a semmiből, és a fiúcskának nyújtotta.

– Kóstold meg – szólt csengettyűszóhoz hasonló hangján, és a fiú nem tétozott.

Csodálatos édesség ömlött végig az ínyén, és elragadtatás fogta el a soha nem érzett íztől. A tündérlány elmosolyodott.

– Ez az élet íze – mondta –, a mesék íze. És ez semmi azokhoz a csodákhoz képest, amelyek a város szürke falain túl vannak.

– Hogy juthatok ki oda? – kérdezte a fiú.

– Nem kell kijutnod – felelte a lány. – Elég, ha holnap reggel kimész az utcára, földre hullajtod a magot, s a többi már menni fog magától.

Azzal a virág szirmai összezárultak körülötte, felizzottak, és szikrázó, zöld porrá hullva elenyésztek. A sötétben a kisfiú talán el sem hitte volna a történeteket, ha nem érezte volna még mindig az ízt a szájában, s a magot a kezében.

Nem tudta lehunyni a szemét; úgy szorongatta a cseresznyemagot a kezében, mintha attól félné, hogy ha elalszik, reggelre mindent elfelejt. Alig bírta kivárni, hogy a szülei munkába induljanak, egyből kiugrott a takarója alól, felkapta a ruháit, és lerohant az utcára. Ott földre ejtette a magot, s amint az a szürke porba hullott, aprócska hajtás nőtt ki belőle. Egy pillanat sem kellett hozzá, erős gyökereket fúrt a földbe, és akkorára nyúlt, mint a fiúcska. A következő minutumban már ágai is voltak, azokon levelek, és úgy kúszott az ég felé, hogy zöld koronája a magas lakótelepi házak fölé nyúlt. Nőtt és nőtt a cseresznyefa, hét szempillantás kellett csak hozzá, elért egészen az égboltozatig, ahol szétoszlottak a szürke felhők, a nap, a hold és a csillagok játékos fogócskába kezdtek az ágak körül, és soha nem látott, meleg fénnel öntötték el a várost. Az égig érő fa lombja óvón hajolt a házak fölé; a gallyakon rügyek pattantak ki, és fehér cseresznyevirágok nyíltak rajtuk.

De akkor már ott voltak mindhárman, a város vénséges urai. Fanyűvő megmarkolta a fa

törzsét, és hatalmas erejét megfeszítve próbálta kitépni a földből, Vasgyúró óriási acélfeszíté gyúrt magának, azzal esett a gyökereknek, s Hegyhengergető hatalmas tenyerével próbálta kifordítani a földből. Ám hiába: Fanyűvő erőlködésére recsegett-ropogott a fatörzs, de a vénember csontjai is, és végül ő adta fel a küzdelmet, Vasgyúró acélbaltája kicsorbult a gyökereken, Hegyhengergető körmei elvástak a betonnal és aszfalttal borított földön, amit ő maga teremtett.

Akkor a három gonosz vénember tehetetlen dühében a kisfiú felé fordult, hogy ha a fának nem tudnak ártani, legalább rajta és a többi emberen álljanak bosszút. Abban a pillanatban lágyan hullani kezdtek a fáról a cseresznyevirág-szirmok, és óvó szzirompáncélba öltöztették a város lakóit. Ám ami számukra pehelykönnyű szzirom volt, az a három vénembert úgy ütötte és verte, mint a nyári jégeső – jajgatva menekültek a városból, utat törve a szürke kőfalon, és senki nem hallotta többé hírvet.

Az ég megkönnyebbülésében zafirkönnyekeket hullatott, amely lemosta a szürkeséget a városról, s az eső nyomán virágok dugták ki a fejüket a földből, ezer és milliárd színnel kápráztatva el az embereket. Futónövények szaladtak fel a magas falakra, és addig feszítették azokat indáikkal, amíg porrá nem omlottak. Végre friss szél suhanhatott végig az utcákon, ami kisöpörte a gyárkémények füstjét a városból, az emberek pedig szédelegve nézték, hallgatták, tapintották, érezték és izlelték a rájuk hulló milliárdnyi csodát.

A szemek és a szívek megteltek étellel és színnel, s nem volt aztán pompázatosabb város a föld kerekén. A világ minden tájáról csodájára jártak szelíd szépségének, amelyet az égig érő fa oltalmazott. Az emberek pedig hálából gondját viselték, s minden szál virágot, minden egyes falevelet úgy gondoztak, mint a saját gyermekeiket, mert soha nem feledték el a három öreg zsarnokságát és a szörnyű, szürke várost, ahol hajdanán élniük kellett.

Bencsik Antal

A kócos kisfiú

A sötét, mély erdő legeslegtávolabbi zugában élt medveapó, medveanyó meg Misi mackó. Barlangjukban tisztaság volt, mert medveanyó igen szigorú rendet tartott. A barlang előtt virágok pompáztak, távolabb édes gyökereket és finom szamócsát adó kert húzódott, melyet medveapó gondozott. Csendesen, szerényen éldegéltek egészen addig, amíg egyszer furcsa dolog nem történt. Beállított hozzájuk egy nap szarkáné nagy csörtetéssel:

– Képzeljétek – locsogta – az erdő túlsó szélén kiránduló gyerekek jártak.

– Na, és mi van abban? – emelte fel a fejét az újságból medveapó.

– Hát abban éppen semmi különös, de hallgassátok csak tovább! Olyan pusztítást rendeztek, hogy a szívem majd megszakad. Szétdobált papír, letördelt ágak, kifosztott fészkek mindenütt. Talán még tüzet is gyújtottak! – síránczott szarkáné.

– Gyerünk, rendet kell tenni! – állt fel medveapó.

El is indultak, s útközben jelentették a többi erdei állatnak is a történetet. Mentek valamennyien az erdőnek abba a részébe, ahol a kiránduló gyerekek garázdálkodtak, s bizony késő délutánig

eltartott a takarítás. Éppen indultak hazafelé, amikor az egyik bokorból keserves sírást hallottak. Misi odament a bokorhoz, és széthajtotta az ágait. Egy ijedt szemű, kócos kisfiú ült ott.

– Jé, hát te? Gyere, ne félj! – morgott kedvesen Misi mackó, és kivezette a tisztásra a kisfiút.

– Brühü... hü – sírt a kócos kisfiú –, elszakadt az ingem, nem merek hazamenni.

– Hát bizony, sok rosszat csináltak. Ágakat tördeltek, kifosztották a madárkák fészkeit! – csóválta medveapó a fejét.

– Én nem! Azt mind a barátaim csinálták! Mondtam is nekik... – szípogetta a kisfiú, de

Vituska Katalin, 2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

medveanyó elgondolkozva rászólt:

– Csak tudnám, hol tépáztad így szét az inged! Na mindegy, gyere, majd én megvarrom, aztán mehatsz haza.

– Jaj, de jó, jaj de jó! – örvendezett Misi mackó. – Gyere kis barátom, megmutatom az erdőt, amíg anyu megvarrja az inged!

Azzal kézen fogta a kócos kisfiút, és már futottak is le a patakhoz. A patakparton pompázó vadvirágok édes kelyheiben vadméhek és tarka lepkék ringatóztak. A kócos kisfiú lopakodva megközelítette a legszebb, mit sem sejtő pillangót, s két tenyerével lecsapott rá. Aztán, hogy sikerült rabul ejtenie, először a csápjaitól fosztotta meg, majd a szárnyait törte össze, s a halott lepkét a patak vizére dobta. A másik

percben már egy mókuskát talált szemközt a parittyájából kilőtt görönggyel, de úgy, hogy szegény majd lefordult a fáról. Az arra tévedt szarkánénak meg egy farktolla maradt a kócos kisfiú markában. Repült is szegény nagy rikácsolással egyenesen a medvebarlanghoz.

– Ne bántsd az erdő lakóit, kis barátom! – könyörgött Misi mackó. – Gyere, menjünk haza, vár már medveanyó bennünket.

– Ej, értesz is te valamihez! – mondta durcásan a kócos kisfiú, hogy nem játszhatott kedve szerint, és megindult Misi mackó után.

Otthon már finom kakaóval és mézes pogácsával várta őket medveanyó. Ahogy nevetgélve, vidáman uzsonnáztak, bejött a kertből medveapó, leült közéjük, és megkérdezte:

– Hát aztán, te kócos kisfiú, szeretnél-e itt élni köztünk?

– Szívesen, nagyon szívesen – majszolta a finom mézes pogácsát a kócos kisfiú.

– Igen, igen, csakhogy nálunk az a törvény járja, hogy tiszteljük egymást – mondta elgondolkozva medveapó.

A kócos kisfiú megszepepent egy pillanatra, eszébe jutott a pillangó, a mókus meg a szarka, és dadogva azt mondta:

– Én nem! Én nem bántottam őket! Azaz, Misi mackó mondta, hogy...

– Ekkor odalépett hozzá medveanyó, átadta a megfoltozott inget, és nagyon szomorúan csak annyit mondott:

– Kísérd ki, fiam, a vendéget! És ne sírads, mert nem igaz barát.

Harasztko Ilona

Horváth Kátai István, 4. osztály, Emlékiskola, Zenta

Húsvéti játékok

A kis harang és a tyúkocska

Ez a nagy gyorsaságot igénylő játék biztos nevetést ígér, és könnyen lehet alkalmazni minden korosztály esetében. A játékszabályok a következők: a gyermekek körben ülve helyezkednek el, egyikük viszont a kör közepén áll. Az ülő gyerekek a „húsvéti kis harangok”, a kör közepén álló résztvevő pedig a „tyúkocska”. Neki körbe kell járnia az ülő gyerekeket, megérintve mindegyikük fejét, mintha a „csőrével” ütögetné a „kis harangokat”. Ezeknek ilyenkor azt kell mondaniuk, hogy „ding”. Amikor az álló gyerek azt kiáltja: „kot-kot”, hozzáérve az egyik ülő gyerek fejéhez, annak hirtelen fel kell állnia, hogy elkapja a „tyúkocskát”. Valóban gyorsnak kell lennie, mert ha nem fogja el, és a „tyúkocskának” sikerül elfoglalnia a helyét, ő találja magát a kör közepén. Az nyeri meg ezt a versenyt, akinek a leghamarabb sikerül ily módon ülőhelyet találnia.

Tojásgurítás

A gyerekek egymás mellé egy sorban állnak fel, mind-egyikük kezében egy-egy tojás van. Körülbelül kétmé-

teres távolságra tőlük, a fűbe helyezünk egy tojást. A gyerekek sorra megpróbálják a földön levő tojáshoz a lehető legközelebb gurítani a húsvéti tojásukat. Aki eltalálja, vagy sikerül a legjobban megközelítenie, elnyeri a többi játékos elgurított tojását.

Vízhordás

Ezt a játékot a szabadban érdemes játszani. Először is jelöljük ki a terepen valamilyen módon köveket: rajzoljunk krétával egymáshoz viszonylag közel öt kört, vagy helyezünk a földre papírlapokat, esetleg hullahoppkarikákat. Ügyeljünk arra, hogy a fiktív kövek a „folyó” két partja között olyan távol-

ságban legyenek egymástól, hogy könnyű legyen rajtuk a járás.

Ezt követően minden játékos kezébe adunk egy pohár vizet, és meghatározzuk, hogy azt hogyan kell átvinni a köveken az egyik partról a másikra. Ha négykézláb, akkor a vizet a háton érdemes szállítani, ha azonban két lábon kell járni, akkor is találjunk ki valamilyen nehezítést, például járjanak békatalpakon! Az a játékos nyer, akinek a túlpartra érve több víz marad a poharában, és útközben nem esett a „folyóba”, vagyis csak a kövekre lépett. Az udvarban, vagy akár egy parkban piknikezve is játszhatjuk a játékot.

Márton Attila, 1. osztály, Vuk Karadžić iskola, Bajmok

Színezd ki!

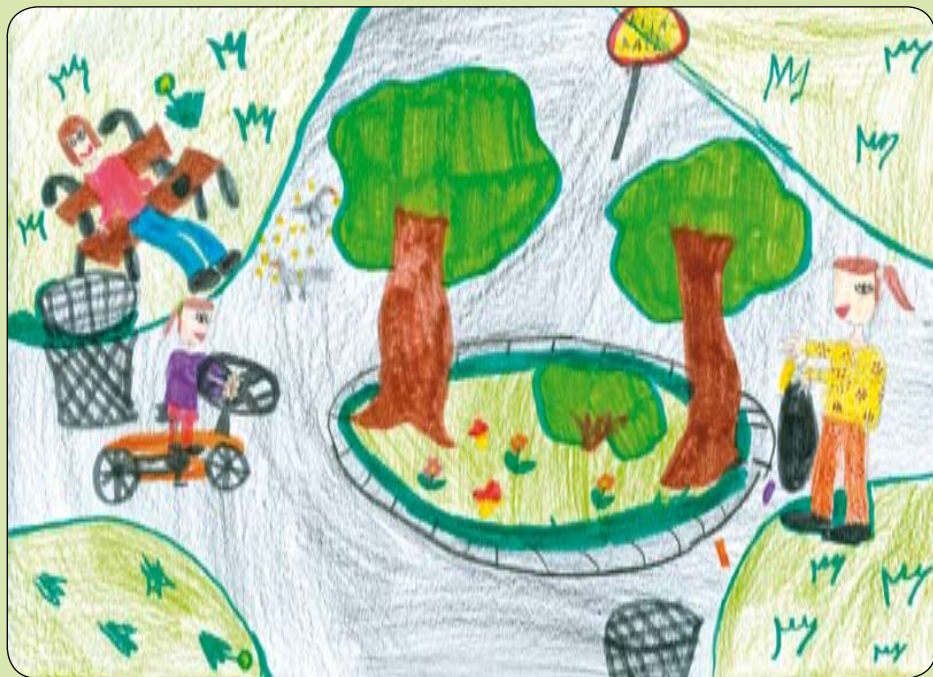

Szelíd szellő

Volt egy kis város a hegyekben, nem a hegyháton, nem is a völgy alján, hanem a kettő között, félúton. Ezért a városkában volt lent és fent. Csakhogy a felvég volt lent, az alvég pedig fent. De nem is emiatt mondom el ezt a kis történetet, hanem egészen másért.

A városkában az emberek nagyon vidáman éltek. Az utcák és parkok telis-tele voltak szebbnél szebb fákkal és virágokkal. A virágok között, a fák alatt, az utcákon és tereken azonban mindenféle érdekes dolog hevert szanaszét. Volt ott öntöttvas kályhakarika, gyűrött, régi képesújság, műanyag uzsonnázacska, lyukas lavór, de még csikósparheltláb is.

Hevert ott minden, amit az ember el tud képzelni, de még az is, amit nem. No, nem olyan sok, amitől a virágok már nem pompázhattak, és a fű nem zöldellhetett volna. Nem is nagyon zavarta az ott élőket, már megszokták. Néha még örültek is, ha találtak egy kidobott lyukas fazekat, hazavitték, és muskátlit ültettek bele, mely aztán ott virított rendezett portáikon álló, szépen meszelt házaik tornácán. A kisebbeket az ablakokba tették. A gyerekek pedig a talált karikákhoz a talált drótokból karikahajtót hajlítottak, és naphosszat játszottak vele az utcán le s fel, szaladgálva. És ez így ment volna talán a világ végezetéig, ha a hegyi barlangban lakó

Gödöllei Kitti, 3. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Szelíd Szellő egyszer meg nem járja. De megjárta, és ettől szelídsége mindjárt elszállt. Igaz, nem végleg. De ezzel várjunk még, haladjunk csak szép sorjában!

Mi is történt valójában? A szellő minden este és hajnalban bejött a városba, végigsuhogott az utcákon, sikátorokon, nagyot táncolt a tereken és parkokban, megsimogatta a fák leveleit, széthordta a virágok illatát. Összekócolta kicsit az emberek haját, vicces kedvében néha leemelte kalapjukat, és nagyot kacagva suhant tovább. De egyik este, mikor ugyanígy játszott, suhant, beleakadt a haja egy kidobott dézsa rozsdás abroncsába. Majd megbotlott egy rémes, kopott autógumiban, de ez még nem volt elég, hasra is esett, és ekkor a sok gyűrött papír, piszkos nejlonzacskó fellebbent a földről körülötte, majd visszahullva teljesen belepatték. Mikor nagy nehezen feltápáskodott a földről – már bocsánat, hogy így mondom, hiszen a szellők már majdnem tündérek, és azok nem szoktak tápáskodni –, de most mégis. Amint mondom, feltápáskodott, és mielőtt továbblebbent volna, észrevette, hogy a haja kócos, a lábai fájnak, a ruhája pedig olyan tépett és piszkos volt, mint amit a kutyák szájából húztak ki. No, ekkor kezdett a szelídsége haraggá változni.

Egyre mérgeesebb és mérgeesebb lett, egyre gyorsabban rohant végig a városon, mígnem forgószélként felkapta a szemetet, előbb a könnyebbeket: a műanyagzacskókat, majd a papírfecniket és galacsinokat. Elvitte egy városon kívüli helyre, ahol ezeket gyűjtötték. Visszament, és a nehezebb dolgokkal próbálkozott (kidobott mosógép, ócska bádoghordó), de nem bírt velük. Ettől még inkább haragra gerjedt, egyre gyorsabban forgott, és ezeket is sikerült felemelni, és elrepült velük. Bármilyen haragos is volt,

a fák leveleit és a virágok szirmait mégsem cibálta meg. Mire végzett, teljesen kifáradt, lecsendesedett, és újra a Szelíd Szellő suhant át a városon. De egyszerre megtorpant, és szinte csak lebegett: most vette észre, mit is tett, és milyen gyönyörű tiszta a város. Azon az éjszakán igen szép álma volt, olyan szép, hogy azt hitte, azt is álmodta, hogy a város teljesen megváltozott, csak a karjaiban érezte a fáradtságot, és a lábai sajogtak. A hajnal ekkor kicsit megcsiklandozta az orrát, itt volt az ideje a városi pajkos játéknak. Az utcákon is egyre több ember járt, egyre több, akivel huncut játékát játszhatta.

Egy ember sietett át a főtéren, közben papírzacsokból valamit majszolt. Mikor a zacskó kiürült, épp a tér közepén járt. Megállt, két kézzel összegyűrte a staniclit, majd egyik kezét felemelte, hogy messzire elhajítsa a papírgombócot. A szellő pont akkor ért oda, s szinte megdermedt, lehelete jéggé vált. Azon nyomban a városban minden élőlény is mintha megfagyott volna, mozdulatlaná merevedett. Az ember ott állt mozdulatlanul a tér közepén, felemelt kezében az összegyűrt papírlabda, mely még éppen nem hagyta el kinyitott markát. A szellő lágyan suttogetta: nézz körül! A férfi körülnézett, majd restelkedve becsukta tenyerét, a papírt nem dobta el. Állt, és csodálkozott, csak most eszmélt rá, milyen tiszta is lett a városa egyetlen éjszaka alatt. És ebben a pillanatban – mintegy varázstűtésre – a város minden lakója ébren vagy álmában átélte ezt a kellemes érzést.

Azóta a városka főterét egy felemelt kezű szobor díszíti, kezében mintha összegyűrt papírgalacsin lenne – az utolsó szemetelő. Már csak ez emlékeztet a régen volt szemetes időkre.

Császár József

Sziszőke

Ezen a reggelen Sziszőke, a szőke kis angyal Menta kiabálására ébredt.

– Ébresztő angyalok! Itt a nagytakarítás ideje! Tisztává kell varázsolni az Angyalvárat! Törölni, porolni, szemetet szedni! Nem nézhetnek az emberek a Földről piszkos, szürke égboltot! Ébresztőóó!!!

Távolból érkező szavait a maga után vonzó hatalmas szemeteszák surrogó zaja kísérte. Sziszőke kelletlenül bújt ki meleg habfelhő paplanja alól, ahol addig az igazak álmát aludta. Az ágy szélén lógatva meztelen lábcskáját, borúsán nézett maga elé. Dugába dőlni látta tegnapi tervét. Hosszas könyörgés után ugyanis sikerült Freskót – az Angyalvár művészt – rávennie, hogy ma együtt fessék és formázzák a felhőket, erre meg jön Menta, és keresztülhúzza a számítását.

– Miért kell minden hónapban nagytakarítást rendezni ebben a huzatos várban, ahol a szél csak úgy száguldozik keresztül a szobákon! Nincs is ideje megülni a pornak, s már viszi a szél ki az ajtón, ablakon! – morgolódt, miközben a hátára csatolta égszínké szárnyacskáit.

Már csak a glóriáját kellett a fejére tenni, és készen állt volna a takarításra, de sehol sem találta. Még emlékezett, hogy este, lefekvés előtt a szobájában gurigázott vele, ám arra nem, hogy utoljára hova is gurította. Kereste az ágy alatt, a szekrény mögött, a halomba dobált angyalruhák között, de úgy eltűnt, mintha kámforra vált volna. Menta – az ügyeletes angyal – hangja már fenyegetően közelről hallatszott, amikor végre meglátta az ajtó és a fal közötti sarokban egy papírepülő alól kikandikálni. Odaröppent, hogy felkapja, ám abban a pillanatban betopant Menta. Sziszőkének épp csak annyi ideje maradt, hogy félreugorjon a kicsapódó ajtó elől. Ekkor tompa csattanás hallatszott. A kité-

muló ajtó a falhoz lapította a glóriát, ami az erős ütés hatására tojás alakúra formálódott.

– A glóriám! – kiáltott fel kétségbeesetten a kis angyal. – Hogy fogom így hordani?

Feltette a fejére, és a tükör elé szaladt. Olyan mulatságos látványt nyújtott a kajla glóriával, hogy az egyébként komoly Menta a hasát fogta nevetésben.

– Alkalmi glóriád lett Húsvétra! – nevetett harsányan, könnyeit törölgetve.

– Majd adok én neked alkalmi glóriát! – gurult dühbe Sziszőke, s a nála jóval magasabb Menta felé indult, hogy jobb belátásra bírja.

– Ne ugrálj Szőszike, inkább hozd a felhalmozott szemetedet! – bosszantotta tovább a kis angyalt Menta, aki már élvezte, hogy az unalmasnak indult nagytakarítás ilyen vidám fordulatot vett.

– Nem vagyok Szőszike! – kiabálta Sziszőke és Menta mellé érve dühében nagyot rúgott a degeszre tömött szemeteszákba.

A zsák – megelégedve, hogy kora reggel ilyen bánásmódban részesül – kirepedt, és ontotta magából a belegyömöszölt szemetet. Mindez

Kiss Anett, 3. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

még nem volt elég. Egy hirtelen jött szélroham kivágta az ablakokat, és felkapta a szemetet, teleszórva vele az Angyalvár folyosóját, majd a levegőben keringő szemét tovább folytatta útját, s a nyitott folyosói ablakon át kijutva záporozni kezdett le, a Földre. Ijedten nézett egymásra a két angyal, de tenni a baj ellen semmit sem tudtak...

– Tűrhetetlen! – zengett Kozmosz hangja, amikor a megszeppent Sziszőke egyik lábáról a másikra állt előtte, félrecsúszott glóriájával a fején.

Kozmosz volt a legtekintélyesebb főangyal, aki a rendet felügyelte, és Sziszőke szerencsétlenségére épp akkor nézett le mindent látó távcsövével a Földre, amikor az égből érkező szemét azt jócskán beborította.

– Tűrhetetlen! – ismételte még egyszer. – Ilyen rendetlen angyalt még nem látott az Ég! Nem elég, hogy poros a szárnyad, meg pókháló lóg a glóriádról! Nem elég, hogy a szobád szemetes, de szétszórtad azt is, amit Menta összeszedett, sőt még a Földet is beborítottad vele! Büntetést érdemelsz, példás büntetést!

Kozmosz összeráncolt homlokkal nézett ki az ablakon az összepiszkolódott felhőkre, és töprengett.

– Délutánra ezüstfehér fellegek úszkáljanak az égszínké mennybolton! A Föld újra kék és zöld legyen, ne ilyen szürke porgolyó! Neked pedig sürgősen le kell zuhanyoznod Balzsam doktor jószágceppjeivel! Nem azért találta fel, hogy egyesek elmulasszák használni, és hiányában haszontalanságokat kövessenek el! Jobbulást kívánok Sziszőke! – köszönt el zordan, majd választ sem várva hátat fordított s elrepült.

Sziszőke pár perc múlva már az ámbra és nektár illatú jószágzuhany alatt gondolkodhatott azon, miként fogja a főangyal parancsát végrehajtani. Szerencséjére, maga Menta sietett a segítségére egy nagyszerű javaslattal, hisz mégsem lett volna illendő magára hagyni a bajban a kis angyalt. Nem sokkal később Sziszőke már

egy hatalmas, hosszú csövű szerkezettel a kezében állt az Angyalvár teraszán.

– Ha ez itt fönt hatásos, akkor ott lent is működnie kell! – pillogott le, majd az égi porszívó csövét a Föld felé irányította.

Mint egy szomjas elefánt a vizet, úgy szipantotta fel a sok lepottyant mennyei limlomot a masina, így délre már a ragyogóan kék-zöld Földben gyönyörködhetek a fellegek közül lekukucskáló angyalok. Sziszőke elégedetten csapta össze a tenyerét, s vígan repült Freskóhoz felhőket formázni, ahogy azt tegnap elképzelte. Freskót azonban nem találta jókedvében.

– Teljesen fölösleges a munkánk! Festünk, formázunk, szépítünk, alattunk pedig egy poros, szürke Föld forog-gömbörög. Az emberek örömmel tekintgetnek fel a mi szépséges, kék mennyboltonkra, az bezzeg nem érdekli őket, hogy mi nem gyönyörködhetünk az általuk cseppet sem tisztán tartott golyóbisukban!

– Nem lehet piszkos, hiszen magam tettem rendbe még ma reggel! – bizonygatta Sziszőke.

Lenézett a Földre, és nem akart hinni a szemének.

– Ez nem igaz! Már megint hogy néz ki?!

Abbahagyta élete első báránnyelűjének formázását, pedig már majdnem elkészült vele.

– Én fogok megint kikapni Kozmosztól! Miatuk! De most nem is csináltam semmi rosszat!

Faképnél hagyta Freskót, és egyenesen Balzsam doktor laboratóriuma felé röppült. Kis idő múlva pedig különös módon már az esőfelhők között ügyködött.

– Ha rajtam segített, rajtuk is segíteni fog! – hajtogatta bizakodva.

Sorban beletöltögetett a doktor jószágceppjeiből az esőfelhőkbe, s ügyesen a Föld fölé terelgette valamennyit. Aztán az Angyalvár teraszáról figyelte, hogyan záporozik a Földre az eső, megtisztítva hegyet, völgyet, erdőt, mezőt, élt s élettelen, majd kacagva kiáltott le:

– Jobbulást kívánok Emberek!

Mészáros Gabriella

Húsvét

Fristek Benyámin
2. osztály,
Đuro Salaj iskola,
Szabadka

Dunai Léna
2. osztály,
Đuro Salaj iskola,
Szabadka

Kovács Fanni
4. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Strbacski Szandra
2. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Szabó Léna
2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Baksa Boglárka
3. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Húsvét

Dér Enikő
2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Dér Zsombor
2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Dávid Edina
1. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Berta Blanka
2. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Bogáromi Alekszandra
1. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Mészáros Emese
2. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Szárnybontogató

Húsvét

*Itt a húsvét,
itt van, megjött,
a cinege fütyörészve
röpköd.*

*A lányok illatosak,
a fiúk piros tojást kapnak.
Színes, vidám ez az ünnep,
a tojások is elkészülnek.*

*Húsvét van, hát ünnepeljünk,
gyerünk, menjünk, táncot
lejtsünk!*

Krizsák Bernadett

4. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Miért kell vigyázni a környezetünkre

Az élet a Földön körülbelül négy milliárd évvel ezelőtt alakult ki.

Számunkra nagyon fontos, hogy védjük a környezetünket. A korszerű ember olyan nagy természeti változásokat tett, hogy az élet is teljesen más, mint őseink idejében. Azóta nagyon sok növény és állat is kipusztult. A levegő sokkal szennyezettebb azért, mert sok a gyár és sok az autó. Ezért a nagyvárosokban sokszor szmog van, amely ellen úgy próbálnak harcolni, hogy parkokat alakítanak ki a város közepén azért, hogy a fák friss oxigént állítsanak elő. A zöld növények szűrik a levegőt. Ezért minél több és nagyobb parkot kell építeni. A talajt a szemétteltelepek szennyezik. Ez sajnos a vizekre és tengerekre is kihat, így a benne élő növények és állatok is szenvednek. Ezeket az állatokat és növényeket mi megesszük, és meg is betegedhetünk tőle. Ezért fonto-

sak a szeméttárolók. A hulladékot újra kell hasznosítani. A fejlettebb országokban már szelektív hulladékgyűjtést csinálnak. Sajnos évek alatt erdőket irtottak ki, és nagy károkat okoztak az embereknek, árvizek vannak, és itt sok állatfaj is eltűnt.

Mindnyájunknak hozzá kell járulnunk a környezetünk védelméhez, hogy jövőt biztosítsunk a következő generációnak.

Rajmond Máté

4. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Óvjuk, amíg még lehet...

Az ember nagyon sok mérgező gázt termel a gyárakkal és állatokkal, amelyeket a húsuk miatt tart.

A gáz felmegy a levegőbe, és lyukat képez az ózonrétegen. Az ózonréteg megvédi a Földet a Nap káros sugaraitól. Ez a védőréteg kilyukadt. A Nap felolvassza az Északi- és Déli-sarkok jégpáncélját.

Én az emberek helyében behoznám azt a törvényt, hogy mindenkinek látnia kell, hogyan halnak ki a jegesmedvék, pingvinek, fókák, mert elfogyott alóluk a jég. Talán akkor megértenék, hogy védeni kell a természetet.

Kínában elpusztult az összes méh a szennyezett levegőtől, ezért az emberek maguk porozzák be a virágokat egyenként, kis ecsetekkel.

Ha kihalnak a méhek, akkor hamarosan az emberek éhen halnak, mert nem lesz, aki ezt a nehéz munkát elvégezze.

Nagyon gyorsan meg kell értenünk, hogy a természetnek nincs szüksége az emberre, az embernek viszont hatalmas szüksége van a Természetre.

Sándor Dávid

4. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Palackok az erdőben

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagy, kerek, sűrű erdő. Ebben az erdőben lakott emberemlékezet óta egy koboldcsalád. Mindenki tiszteletben tartotta őket, hiszen mindnyájan hallottak róla, hogy a koboldok vigyáznak az erdőre, mindnyájuk közös lakhelyére.

Egy szép napon, amikor a tavaszi napsugár egyre bátrabban próbálgatta az erejét, a kis koboldok az erdő szélén játszadoztak. A hó még foltokban takarta az erdő talaját, de egyre többet mutatott meg az avarból és az új erővel növekedni kezdő fűszálakból.

Egyszer csak a koboldok azt vették észre, hogy az erdőszéli árokban furcsa, általuk ismeretlen tárgyak meredeznek ki a hó alól.

– Mik lehetnek ezek? – kérdezte Kinga, a kis koboldlány.

– Az emberek rakták ide ezeket. Nem kell már nekik, azért hozták el. Úgy hívják, hogy szemét – válaszolta Tódor, a legbölcsebb koboldgyerek.

– Azért hozták, mert azt hiték, hogy nekünk kell?

– Nem, csak azért, mert nem tudták máshová tenni.

– Jé, mi ez a furcsaság? – kérdezte Kinga csodálkozva. – Látom, ami mögöttem van!

– Ez egy üveg. Ilyenbe töltik az emberek az italokat.

– És miért nem töltenek bele újra valamit?

– Van olyan üveg, amibe csak egyszer töltenek innivalót, aztán kidobják.

– Micsoda pazarlás! Van itt egy csomó olyan, ami hasonló az üveghez, csak olyan átlátszó, és nem olyan kemény.

– Ezek a műanyagpalackok. Ebben is innivalót töltenek, és többnyire csak egyszer isznak belőle.

– És mindig újat és újat csinálnak? Meg kellene mondani nekik, hogy ne csináljanak többet, mint amennyi kell az állatoknak.

– Milyen állatoknak?

– Nincsenek olyan állatok, amik lebontják ezeket, mint az elpusztult fák törzsét?

– Sajnos nincsenek. Ezek itt maradnak az idők végezetéig. A műanyagot el lehet égetni, de akkor mérgező füst keletkezik, tehát ez sem jó megoldás. Az üveggel azért is vigyázni kell, mert ha eltörik, megvághatja az állatok lábát.

– Segítsé, segítsé! – hallottak egy vékony hangot a koboldgyerekek az egyik műanyagflakon felől.

Ahogy közelebb mentek, látták, hogy a palackban víz van, és abban kapálódzik egy kis, fekete bogár.

– Hát te meg hogy kerülsz oda? – kérdezték a koboldok.

– Csak meg akartam nézni, hogy mi van ebben a micsodában. Egy pillanatra elvesztettem az egyensúlyomat, és belepottyantam.

A kis koboldok feldöntötték az üveget. A víz kifolyt, és a víz-

zel együtt a bogárka is kikerült belőle.

– Köszönöm, megmentettétek az életemet! – hállálkodott a kis bogár.

– Szóra sem érdemes – mondta Tódor. Valamit viszont tennünk kell, hogy ez ne fordulhasson elő még egyszer – fordult a többi koboldgyerekhez.

– Küldjük vissza a palackokat az embereknek! – javasolta Kinga.

– Elég lesz hozzá a varázserőnk? – kérdezte az egyik kis kobold.

– Ha mindnyájan együtt varázsolunk, akkor igen! – mondta Kinga, és már szaladt is körbe szólni a koboldgyerekeknek, hogy jöjjenek varázsolni.

Az összes kis kobold leült a palackok köré, megfogták egymás kezét, behunyták a szemüket, a palackok pedig hamarosan felemelkedtek, és elindultak a város felé.

A város főterén a járókelők furcsa jelenségre lettek figyelmesek: valahonnan fentről műanyagpalackok ereszkedtek le a betonra, egész méretes kupacot alkotva.

– Furcsa! Békaesőről már hallottam, de palackesőről még nem! – mondta az egyik.

– Talán mégsem kellene annyira szemetet juttatnunk a természetbe – felelte a másik.

Egy darabig álltak és bámultak, aztán elgondolkozva elvonultak.

Mikola Klára

Természetbarát

A természetbarát
Nem csak néz, – de lát is.
Meglátja a természetben
Az apró csodát is.
A szivárvány színeit
A harmatcseppeken,
Amint megcsillannak
A fenyőleveleken.
A pákosztos méhecskét
A virág kelyhében.
Egy apró gyík napozik
A sziklarepedésben,
A pókháló a bokron
Mily mesterien van szöve...
És máris látja a facsemetét

Óriássá nőve.
A selymes ökörnnyál
Utazik a szélben
És meg-megcsillan
Az őszi napsütésben.
Egy madár a fiát
Repülni tanítja.
Tarka lepke a szárnyát,
Mint zászlót lobogtatja.
Meglát minden szépet
A katicabogártól
A legelésző őzig,
Virágos tavasztól
Lombhullató őszig.

Klein Zoltán

Kelemen Brigitta, 2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Ha nagy leszek

Ha nagy leszek, erdész leszek,
védem a fát, s a réteket.
Védem a szép virágokat,
erdőszéli királyokat,
erdő, mező sok lakóját,
mókust, farkast, őzet, rókát.
Megvédem a hús vizeket,
folyót, tavat, tengereket.
bálnát, harcsát, gyors pisztrángot,
kecskebékát siklót, rákot.
Bevarrom az ózonlyukat,
Föld mélyébe fúrok kutat.
Vigyázok az anyaföldre,
Ha rám bízzák, nem megy tönkre.
Magszépül a földi élet,
ami élő, téged éltet.

Birta Erzsébet

Gordos Beáta, 2. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Környezetvédelem

Az ember is, mint a többi élőlény, elválaszthatatlan a környezetétől. A közlekedés, a kereskedelem és a városiasodás felgyorsulásával a természetes élőhelyek egyre jobban visszaszorultak, területük csökkent, élőviláguk pusztult. Ugyanakkor a hulladék óriási mértékben felhalmozódott. Egyre jobban szennyeződik a víz, a levegő és a talaj.

A levegő, a vizek és a talaj szennyeződése

Alapvető életjelenségünk a légzés, ezért az ember egészsége szorosan összefügg a levegő tisztaságával. Sajnos egyre több mérgező gáz, szennyezőanyag jut a légtérbe. Egyes gázok a légkörben felhalmozódva károsítják az ózonpajzsot. Így nő a Föld felszínére érkező káros sugárzás mértéke.

A tiszta édesvíz szintén életünk alapeleme. Megújulását a természetben a víz körforgása biztosítja. A Föld édesvízkészlete azonban véges. Ezért fontos a vízhasználattal takarékoskodni, és a meglévők tisztaságát megőrizni. Csökkenteni kell a káros kémiai anyagok mennyiségét. A háztartásokban környezetbarát tisztítószereket kell használni.

A felelőtlen vegyszer- és műtrágyahasználat, valamint a veszélyes hulladékok talajba vitele jóvátehetetlen károkat okoz. A fertőzött talaj tovább szennyezi, fertőzi a vizeket. Mérgező anyagai bejutnak a növények, állatok testébe, és a tápláléklánc végén az ember szervezetében halmozódnak fel. A talajok szennyeződését a kémiai anyagok használatának csökkentésével, megfelelő hulladéktárolással lehet meggátolni.

Véded a környezetet, ha:

1. Takarékoskods az anyaggal és az energiával.
2. Vigyázol holmijaidra, eszközeidre, hogy minél tovább tartsanak.
3. Környezetbarát termékeket vásárolsz.
4. Mindennapi életedben törekszel környezeted szépítésére, tisztaságának megőrzésére.
5. Részt veszel környezeted értékeinek védelmében.

Jegyezd meg!

- Az ember élete elválaszthatatlan környezetétől.
- A környezet károsodása az emberiség jövője szempontjából veszélyes mértékűvé vált.
- Napjaink legfontosabb tennivalója a környezet szennyeződésének megállítása, egészséges működésének helyreállítása.
- Ehhez közös összefogásra, környezetvédő magatartásra és tevékenységre van szükség.

Válaszolj!

1. Miért elválaszthatatlan az ember a környezetétől?
2. Miért vált az emberiség jövője szempontjából veszélyessé a környezetkárosodás?
3. Hogyan függ össze a légszennyezés és az egészség?
4. Miként lehet megállítani a levegő és a víz szennyeződését?
5. Sorold fel a talajvédelem tennivalóit!

Fogadj örökbe egy fát!

Ehhez a feladathoz szükséged lesz egy fára és egy jegyzetfüzetre.

A foglalkozás első lépése, hogy örökbe fogadjunk egy fát valahol a közelben, parkban vagy az iskola területén. Magatok is ültethettek fát.

Az első látogatás

- Figyeld meg és írd le a fát az akkori állapotában, ahogy aznap találtad!

- Nézd meg a fizikai tulajdonságait (méret, levelek formája, a fa kérgének színe)!

- Nézd meg, hogy él-e? Hogyan tudod ezt megállapítani?

- Hallgasd meg, hogy ad-e ki valamilyen hangot vagy sem!

- Szagold meg, hogy van-e valamilyen illata! Más szaga van a fa különféle részeinek, mint pl: a fa kérgének, a régebbi leveleknek, az új leveleknek?

- Nézd meg, hogy milyen állapotban van a fa, hol helyezkedik el, és gondolkodj el azon, hogy vajon hogyan lehetne új fákat telepíteni köré!

- Milyen más élőlényeknek lehet szükségük a fa életben maradására?

- Milyen egyéb dolgokra van a fának szüksége a saját életben maradásához?

- Gondolkozz el azon, hogy vajon mennyi ideig élhet egy fa?

Az év folyamán látogasd meg többször is a fadat, és jegyezd fel, majd hasonlítsd össze megfigyeléseidet! Figyeld meg a változások! Figyeld meg, hogy mi az, ami nem változott a fán! Gondolkozzatok és beszélgetsetek arról, hogyan fog kinézni a fa a következő alkalommal, amikor meglátogatjátok!

Többszöri látogatás után

1. Próbáld meg 10-15 melléknévvel leírni a fát! Ezekből a szavakból vers is születethet.

2. Találd ki hangokat, amelyeket egy fa mellett hallhatnál. Hallod, ahogy a levelek mozognak, az állatokat, a madarakat? Írj egy rövid összefoglalást ezekről a hangokról!

3. Írj egy képzeletbeli beszélgetést a faddal! Mit érezhet, gondolhat, láthat, hallhat, milyen szagokat érezhet a fád?

4. Képzeld el, hogy riportot készítesz egy emberrel, madárral vagy más állattal, amely az erdőben vagy a fán él. Írd le a kérdéseidet, melyeket feltehetnél: Szereted az otthonodat? Kik a szomszédaid? Miből élsz?

5. Uzonnázzatok a fa alatt! Ez idő alatt beszéljtek a következő kérdésekről:

- Milyen érzés a fa alatt lenni?

- Milyen állatok látogatják a fát, amíg ott vagytok?

- Milyen segítséget kap a fa az emberektől (öntözik, táplálják, megnyesik), és szüksége van egyáltalán segítségre?

- Miért és mikor van szüksége segítségre?

- Hullajt-e el magokat? Lett valamelyik magvacskából palánta?

- Hogyan gondoskodik magáról a fa?

6. Nézd meg, hogy a te fád vet-e árnyékot! Figyeld meg a fád árnyékának különbségeit a napok és az év más-más időszakaiban!

7. Írd le a lehető legnagyobb részletességgel a fadat úgy, hogy más arról felismerhesse!

Barkács

Papírbíró

Szükséges anyagok:

- 1 db fél hurkapálcika
- 1 db 1-2 cm széles zöld krepp papírcsík a szárnak
- 1 db színes hajtogatólapp (12x16 cm)
- olló
- ragasztó stift

Elkészítése:

A hajtogatólappot vágd három egyenlő részre, majd az egyik hosszabbik él mentén, sűrűn (2-3 mm) vágd be az ollóval! Ne vágd végig, kb. 1 cm hosszban hagyd egyben, hogy ennél fogva fel tudd ragasztani a virág szárára!

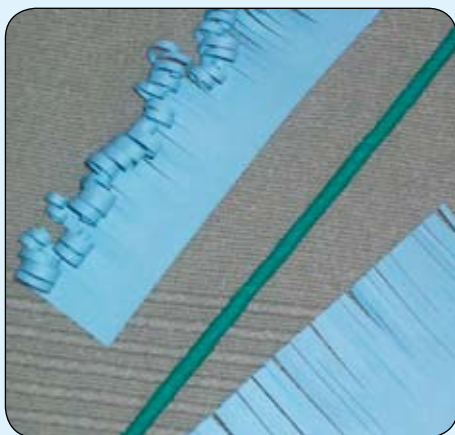
A bevágott részeket a hurkapálcika segítségével pöndörítsd fel! Nem kell egyenesen, nem baj, ha

hol jobban, hol kevésbé sikerül a pöndörítés.

A zöld krepp papírcsík egyik végét pár centiméteren ragasztózd be, és a ragasztóztól végről indulva, szorosan tekerd rá a hurkapálcára! A papírcsík végét ragasztóval rögzítsd! Ez lesz a virág szára.

A kék papír alsó részét, ahol nem vágod át, ragasztózd be, majd a virág csúcsától kezdve tekerd rá a szárra! Ha kell, picit ráncold a papírt, hogy szépen tudj lefelé haladni, és kialakuljon a virág fejrésze. A pöndörítések kifelé álljanak.

Végül vágj egy levél formájú, hegyes krepp-papírdarabot a virág levelének! Az alját ragasztózd be, és ragasztózd rá a virág szárára!

Hímes tojás

Ha feldobom fehér,
Ha leesik sárga.
Nem dobom fel, nem esik le
Készül a vásárba.

Kihímezem előbb
Szivárvány festékkel,
Virágszirmot pingálok rá,
Tavaszi ég kékkel.

Jácintot, ibolyát,
Csibét, piros szívet,
Annak adom,
aki érte a legtöbbet fizet.

Nyúlanyó már kérte
fényes rézkrajcárért,
Csakhogy pénzért
nem eladó, sem bolyhos barkáért.

Locsolkodók jönnek
húsvét másodnapján,
Szagosvizet hintenek rám,
Nekik oda adnám.

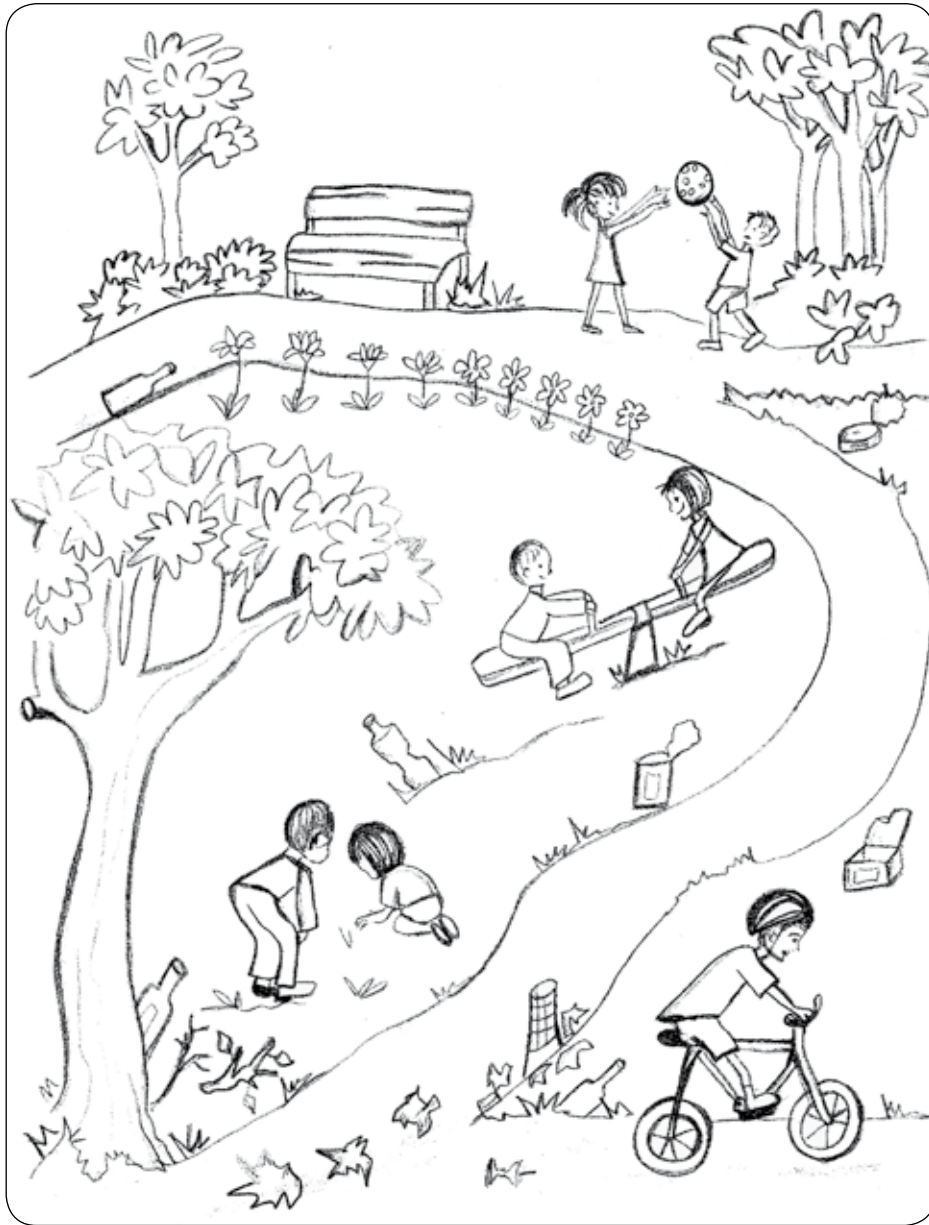
Bars Sári

Kuti Lili,
2. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

A parkban

Miért szomorú a park? Karikázd be a hulladékot!
Színezd ki azt, ami nem hulladék, szemét!

28

Helyes – helytelen

Így helyes – így helytelen! Színezd ki azt a képet, amelyiket helyesnek tartod!

29

A háziju

A juh vagy birka az ember által egyik leg-
régbben házasított állatfaj, melynek gyap-
ja, teje és húsa is felhasználható. A birkák,
ugyanúgy, mint a kecskék vagy a tehének,
evés közben nagyon alapos munkát végez-
nek, és többször is megrágják a fűvet, amit a
réten vagy az árokparton lelegeltek. Ezt úgy
hívjuk: kérődznek. Legelés közben először
csak durván, nagyjából rágják meg a fűszála-
kat. Később, pihenés közben ezeket a fűgom-
bócokat a gyomrukából felböfögtetik, és még
egyszer nagyon alaposan összerágják. Csak
ezután nyelik le véglegesen.

A juh egyedül nem érzi jól magát, inkább
nyájban él és ahhoz alkalmazkodik. A nyáj
mégiscsak erősebb, mint egyetlen juh. A bá-
rány a birka kicsinye. A nyájban a bárányok
is jobban elrejtőzhetnek az ellenség elől. Ma
több mint egymilliárd juh él a világon. A leg-
többnek Ausztráliában, Dél-Afrikában és Ar-
gentínában van a hazája.

Báránykám

(Részlet)

Hold, ha kel az égen,
aranszörű báránykám,
aludj, aludj szépen,
gyöngycsillagok árnyán.

Megettetlek holnap,
aranszörű báránykám,
tenyerembe foglak,
szomorú kis árvám.

Szomjadat én oltom,
aranszörű báránykám.
Hogyha megszomjazol,
lombok húsén várj rám!

Farkasnak nem adlak,
aranszörű báránykám,
ha elvesztenélek,
bizony mindig bánám.

Fecske Csaba

Barkács

Bárányka

Szükséges anyagok:

- fültisztító pálcika
- csipesz
- karton
- ragasztó
- egy kis szalag.

Így készítsd:

A kartonlapra rajzold meg a bárány törzsét és fejét, majd vágd ki! A fültisztító pálcákból vágj le kb. 1,5 cm hosszú darabokat, és ezeket félkör alakban ragaszd a kartonra! Erre a sorra kerül egy következő, majd így tovább, amíg az egész testét be nem fedted. Ezután a fejre ragaszd fel a füleket és a haját, szintén fültisztító pálcikából!

Rajzolj meg a barika arcát, majd ragaszd fel a fejére a masnit!

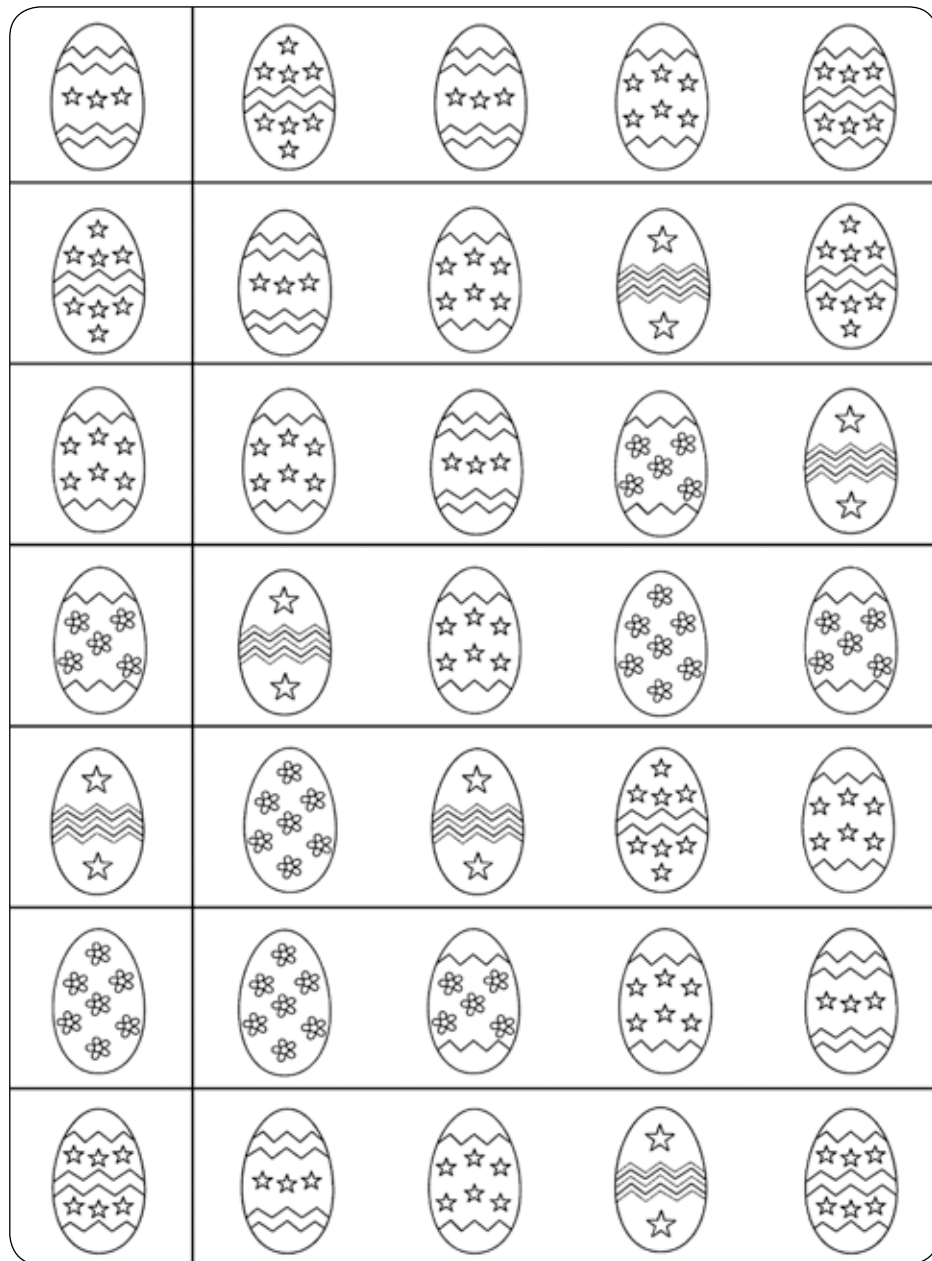
Ragaszd a fejet a törzsre!
Végül a csipeszekből készítsd el a bárány lábait, ragaszd őket a törzsre, de ügyelj arra, hogy állni tudjon a bárányka!

Báránykát más módon is készíthetsz: egyszerűen

vágj ki egy kört kartonból, és ragaszd rá vattát gyapjúnak! Kartonból vágj ki fejet a barinak, ragaszd a helyére, erre kerüljön mozgó szem, legvégül a csipeszek lábaknak.

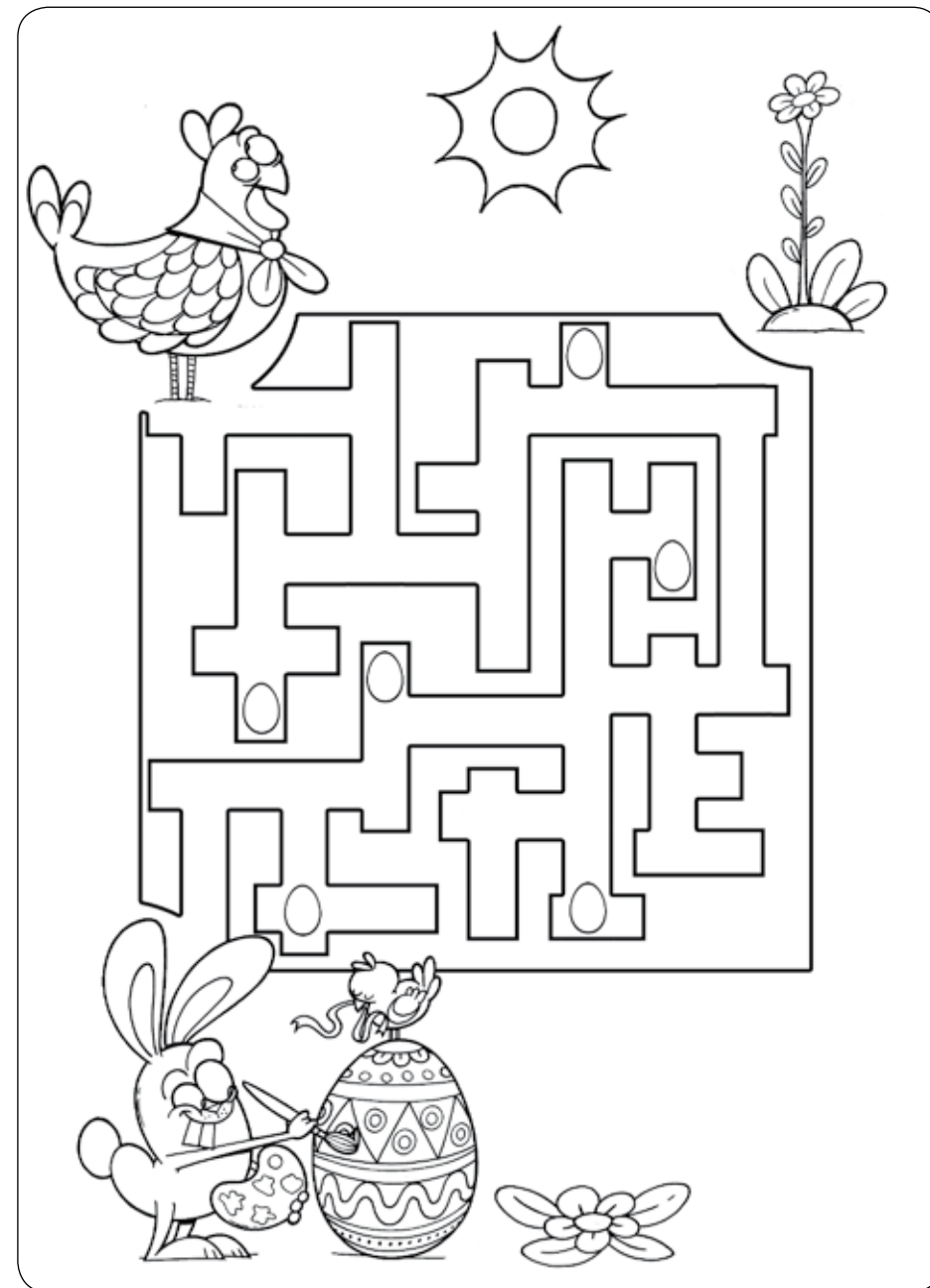
Hímes tojások

Színezd ki az első tojással megegyező tojást a sorban!

Húsvéti útvesztő

Óvjuk a természetet!

Burány Imola

4. osztály, Emlékiskola, Zenta

Bleszics Viktória

1. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Horvát Dániel

Hunyadi János iskola, Csantavér

Nagy Viola

2. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kolompár Valentina

4. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Apró Janka

2. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Szárnybontogató

A ciberelevés (Tréfás mese)

Egyszer egy ember vendégségbe ment a barátjához, akinél ciberelevés volt a vacsora.

Megtetszett neki, és hogy el ne felejtse, hazáig a nevét mondta:

– Cibere, cibere, cibere.

Egy hídra érve lenézett azon, s közben elfelejtette a leves nevet. Gondolta, beleesett a vízbe, ezért ott kereste. Hintóval arra járt egy úr, s azt kérdezte:

– Mit keres a vízben?

– Ha tudná, maga is keresné! – mondta az ember. Erre az úr is beleugrott a vízbe, gondolta, valami kincset keresnek. Hiába keresték, nem találtak semmit. Az úr mérgeledni kezdett:

– Nem keresem tovább, ha Salamon kincse is az. Úgy összetaposták a sarat, hogy olyan lett, mint a cibere.

– Megtaláltam! – mondta az ember, és azzal boldogan hazaindult.

Az urat meg majdnem megütötte a guta.

Csikós István
4. osztály, Dr. Tihomir Ostojić iskola, Hódegyháza

A csiga útja (Csalimese)

Egyszer volt, hol nem volt, még az üveghegyen is túl, ahol a csigák élnek, volt egyszer egy csiga. Hát ez teljesen nyilvánvaló, ahol a csigák élnek, ott kell, hogy legyen egy csiga. Legalább egy! Persze több is volt, de én erről az egyről beszélek. Ugyanis ez a csiga elvesztette a házát. Elfújta a szél. De még hogy! Úgy elfújta, hogy még azon is túlrepült, ahol a csigák éltek, pedig ők még az üveghegyen is túl éltek. A meztelen csiga tehát útnak indult az aranyerdő felé.

Ha a csiga odaért, én is folytatam a mesémet.

Gero Zétény
2. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

A róka

A rókának a szőrzete vörös színű, a koponyája hosszúkás, a fülei hegyesek, a farka lompos. Kotorékban él, vagyis rókavárakban.

A róka nem szeret ásni, ezért más állatok odúiba költözik be. Madarakkal, egerekkel, nyulakkal és baromfikkal táplálkozik. A róka éjszaka vadászik, de mikor vannak kölykei, akkor nappal is. Nagyon jó a hallása, de nem olyan jó a látása.

A rókát a vadászatban a hallása, szimatolása és a talpán levő szőrszálei segítik. Magányos állat, de amikor akar kölyköket, akkor megy párt keresni. A nőstény rókának születhet 4 vagy 12 kölyke. A róka, mikor kölykei vannak, akkor nappal is megy vadászni a faluba.

A róka arról híres, hogy ravasz, ezért mondják, hogy ravasz, mint a róka.

Mészáros Emese

2. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Ez vagyok én

A nevem Gyetvai Alex. Nagyon szeretem a tudományt és a sportokat. Anyukámat Nagy Anitának hívják, apukámat Miklós Rudolfnak, a legkedvesebb kisöcsémet pedig Nagy Alennak.

A legkedveltebb elfoglaltságom a vegyészet és a büttyölés. Amikor van időm, a számítógép elé ülök és játszok. Néha kicsit szeleburdi vagyok, de leginkább vidám és kedves a természetem. A kedvenc hobbim a horgászás és a favágás. Igaz, néha nem jut rá időm, de nagyon szeretem. Kedvenc műsoraim közé tartozik a Kozmosz és a Dr. Csont. A kedvenc sportom a szertorna. Múlt szombaton volt a versenyünk, a mi csapatunk lett az első, és így nyertük meg a nagy kupát.

Mivel szeretem a tudományt, ezért a példaképem Albert Einstein, a kedvenc könyvem pedig a villanyszerelésről szól.

Gyetvai Alex
4. osztály, Emlékiskola, Zenta

Szeretet

Kolopár Jelica
4. osztály,
Kárász Karolina
iskola,
Horgos

Mihályfi Viktória
2. osztály,
Sonja Marinković
iskola,
Nagybecskerek

Bohócki Martin
1. osztály, Ivo Andrić iskola, Budiszava

Balla Lea
1. osztály, Ivo Andrić iskola, Budiszava

Szőke Vivien
4. osztály, Kárász Karolina iskola, Horgos

Pavlovics Anna
1. osztály, Sonja Marinković iskola, Nagybecskerek